

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI W GMINIE DZIEMIANY
ZA 2025 R.**

Dziemiany, kwiecień 2026 r.

I Cel sporządzenia i podstawa prawna analizy

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi jest corocznie dokonywana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Podstawę prawną analizy stanowi art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 733) dalej ustawa ucpg. Art. 9 tb ust. 1 wyżej przywołanej ustawy określa szczegółowo zakres danych objętych analizą:

Art. 9 tb Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi:

1. Na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami

komunalnymi;

3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

4) liczbę mieszkańców;

5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;

6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;

7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;

9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy.

II Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Dziemiany w 2025 r.

W 2025 r. Gmina Dziemiany obejmowała systemem gospodarowania odpadami komunalnymi jedynie nieruchomości zamieszkałe.

W roku sprawozdawczym podmiotem zajmującym się odbiorem i transportem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości była firma Usługi Transportowe Stanisław Staubach z Nakli, zgodnie z umową podpisaną w następstwie wyboru najkorzystniejszej oferty w zorganizowanym przez Gminę Dziemiany przetargu na te usługi.

Umowa została zawarta na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2025 r.

Wywozem odpadów zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zajmowała się spółka Zakład Zagospodarowania Odpadów Sierzno.

Właściciele nieruchomości zbierali i oddawali odpady w sposób selektywny, w podziale na:

- szkło (zielony worek/pojemnik) – odbiór jeden raz na kwartał,
- tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe (żółty pojemnik) – odbiór jeden raz na miesiąc,
- papier (niebieski worek/pojemnik) – odbiór jeden raz na kwartał,
- popiół – odbiór jeden raz na miesiąc w sezonie grzewczym (październik–kwiecień),
- bioodpady (brązowy pojemnik) – odbiór z nieruchomości stanowiących budynki wielolokalowe 1 raz w miesiącu w okresie zimowym oraz 1 raz na tydzień w okresie od kwietnia do października,
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (pozostałe po segregacji odpady zmieszane z wyłączeniem odpadów niebezpiecznych) (czarny pojemnik) – odbiór z nieruchomości stanowiących budynki jednorodzinne 1 raz w miesiącu w okresie zimowym oraz 1 raz na 2 tygodnie w okresie od kwietnia do października; z nieruchomości

stanowiących budynki wielolokalowe odbiór 1 raz w miesiącu w okresie zimowym oraz 1 raz na tydzień w okresie od kwietnia do października, Gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi opierał się na odbiorze odpadów bezpośrednio od właścicieli nieruchomości oraz zbiórce w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

W PSZOK zbierane były następujące rodzaje odpadów:

- 1) papier,
- 2) metale, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- 3) szkło,
- 4) bioodpady,
- 5) odpady niebezpieczne,
- 6) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
- 7) zużyte baterie i akumulatory,
- 8) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 9) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 10) zużyte opony,
- 11) odpady budowlane i rozbiórkowe,
- 12) odpady tekstyliów i odzieży,
- 13) przeterminowane leki i chemikalia

Gmina Dziemiany corocznie angażuje się w działania informacyjno-edukacyjne dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym naciskiem na zasady poprawnej segregacji odpadów. W roku sprawozdawczym odbyły się zajęcia z zasad prawidłowej segregacji

odpadów w przedszkolu w Kaliszu. Z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Ziemi odbyła się akcja sprzątanía adresowana do wszystkich sołectw Gminy Dziemiany.

Zgodnie z art. 9b ustawy ucpg wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Rejestr prowadzi się ze względu na miejsce odbierania odpadów komunalnych w postaci bazy danych zapisanej na informatycznych nośnikach. Na dzień 31 grudnia 2025 r. w rejestrze działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości było wpisanych 5 podmiotów.

Właściciele nieruchomości niezamieszkałych zobowiązani byli do zawarcia umowy z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej. Na podstawie złożonych przez te podmioty, rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi wynika, iż 2 podmioty przedłożyły sprawozdania pozytywne, pozostałe to tak zwane sprawozdania zerowe.

III Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi

1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

Zgodnie z art. 29a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.) Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany przekazywać niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne do instalacji komunalnej zapewniającej przetwarzanie, o którym mowa w art. 35 ust. 6 pkt 1, z zastrzeżeniem art. 158 ust. 4 tejże ustawy.

Wytwórca odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, jest obowiązany przekazywać te odpady do instalacji komunalnej zapewniającej składowanie, o którym mowa w art. 35 ust. 6 pkt 3 w/w ustawy.

Bioodpady stanowiące odpady komunalne podlegają obowiązkowi selektywnej zbiórki przez ich wytwórców i są zagospodarowywane w procesie recyklingu organicznego (przede wszystkim kompostowani i/lub fermentacji), a ich przetwarzanie powinno prowadzić do powstania produktu (polepszacza glebowego), takie profesjonalne przetwarzanie bioodpadów odbywa się w instalacjach. Kompostowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbywa się także w przydomowych kompostownikach na terenie nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi. Według stanu na 31 grudnia 2025 r. na 995 nieruchomościach, właściciele kompostowali bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowych kompostownikach. Właściciele nieruchomości stanowiących budynki mieszkalne jednorodzinne, którzy nie zadeklarowali posiadania przydomowego kompostownika i kompostowania w nim bioodpadów oraz właściciele nieruchomości stanowiących budynki wielolokalowe objęci byli regularną zbiórką tych odpadów bezpośrednio z nieruchomości lub za pośrednictwem PSZOK.

Na terenie gminy Dziemiany nie ma instalacji komunalnej, w związku z

czym nie ma możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Odpady komunalne odebrane z terenu Gminy Dziemiany przekazywane były do instalacji komunalnej: Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Sierznie.

2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;

W 2025 r. Gmina Dziemiany poniosła wydatki inwestycyjne w wysokości 1.030.685,93 zł. w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Wydatki te były związane z realizacją projektu pn. „Budowa, rozbudowa i modernizacja PSZOK oraz poprawa efektywności przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w Dziemianach.” w ramach Działania 2.13. Gospodarka o obiegu zamkniętym FEP 2021-2027. Dzięki tej inwestycji dotychczas funkcjonujący PSZOK został rozbudowany oraz doposażony w nowe kontenery do zbierania odpadów oraz zakupiony został samochód elektryczny, który ułatwi mieszkańcom pozbywanie się odpadów. Ponadto na terenie PSZOK został utworzony punkt napraw i ponownego użycia, gdzie mieszkańcy będą mogli oddawać nadające się do dalszego wykorzystania różnego rodzaju artykuły gospodarstwa domowego, książki, zabawki, tekstylia, artykuły dekoracyjne itp. i w ten sposób dać tym przedmiotom drugie życie. Punkt będzie prowadzić także działalność w zakresie naprawy, a także umożliwiać mieszkańcom wymianę lub zakup naprawionych przedmiotów.

Punkty napraw i ponownego użycia mają na celu wydłużenie życia

przedmiotów, wpisując się w hierarchię postępowania z odpadami, zanim staną się one odpadem.

3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

W 2025 r. wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 1.596.044,82 zł. wg stanu na 31 grudnia 2025 r., wydatki na system gospodarowania odpadami wyniosły 1.520.830,48 zł. W tym koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych 1.273.495,34 zł.

Kwota zadłużeń podatników z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wg stanu na 31 grudnia 2025 r. wynosiła 97.413,20 zł.

W 2025 r. wysłano łącznie 407 upomnień, po czym wystawiono 143 tytuły wykonawcze w celu przymusowego ściągnięcia należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

4) liczba mieszkańców;

Liczba mieszkańców Gminy Dziemiany wyniosła 4417 osób (dane z rejestru mieszkańców gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r.) i jest wyższa o 381 osób od liczby mieszkańców na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Różnica w tych danych wynika z faktu, że do obliczenia opłaty za

gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości zamieszkałych, zgodnie z przyjętą metodą obliczania wysokości należnej opłaty podają liczbę osób faktycznie zamieszkujących, która nie zawsze jest tożsama z liczbą osób zameldowanych.

Niższa liczba mieszkańców wynikająca ze złożonych deklaracji w stosunku do danych ewidencyjnych gminy jest powszechną tendencją występującą na terenach gmin wiejskich.

5) liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;

W 2025 r. przeprowadzono kilkadziesiąt kontroli wśród właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy. Zakres przeprowadzonych kontroli:

- 1) posiadanie umów, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy ucpg;
- 2) zgodność postanowień umów z wymaganiami określonymi w regulaminie oraz ze sposobem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 1 ustawy ucpg;
- 3) dowody uiszczania opłat za usługi, o których mowa w ust. 1, lub inny sposób udokumentowania wykonania obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3b ustawy ucpg.

W wyniku przeprowadzonych kontroli, w jednym przypadku właściciel nieruchomości nie przedłożył na wezwanie umowy na odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości.

6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;

Zgodnie z najnowszymi danymi GUS opublikowanymi 27.11.2025 r. w dokumencie pn. „Ochrona środowiska 2025” w 2024 r. wytworzono 117,0 mln ton odpadów, z czego 12% stanowiły odpady komunalne w ilości 14 158 tys. ton.

Odnotowano wzrost wytwarzania odpadów o 5,3% w stosunku do 2023 r. Nastąpiło zwiększenie ilości wytworzonych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca Polski z 357 kg w 2023 r. do 377 kg w 2024 r.

W 2022 r. Gmina Dziemiany przeprowadziła badania ankietowe w celu określenia ilości bioodpadów posegregowanych i poddanych kompostowaniu w przydomowych kompostownikach wśród reprezentatywnej grupy mieszkańców. W 2022 r. właściciele nieruchomości zadeklarowali kompostowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne w przydomowych kompostownikach na 916 nieruchomościach stanowiących budynki mieszkalne jednorodzinne zamieszkałe przez 3082 osoby. Na podstawie wyników przeprowadzonych badań zgodnie z zastosowaną metodologią wyliczona została masa odpadów posegregowanych i poddanych kompostowaniu w odniesieniu do całej gminy i wyniosła 903,1551 Mg.

W wyniku aktualizacji danych o liczbie nieruchomości, na których mieszkańcy kompostują bioodpady komunalne wg stanu na koniec 2025 r. wyliczona została ilość bioodpadów wytworzonych i poddanych kompostowaniu w ilości 982,8820 Mg.

Zakładając że, odpady komunalne wytworzone obejmują odpady odebrane od właścicieli nieruchomości, zebrane (np. w PSZOK) czy podczas zbiórek akcyjnych oraz posegregowane i poddane recyklingowi u źródła tj. w przydomowych kompostownikach przez mieszkańców, którzy zadeklarowali posiadanie przydomowego kompostownika - łączna ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Dziemiany

w 2025 r. wyniosła 2.104,1683 Mg.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca ilość wytworzonych odpadów wyniesie w zaokrągleniu 476 kg./os. przy zastosowaniu liczby osób zameldowanych i jest to wartość wyższa od średniej Polski wynoszącej 377 kg na mieszkańca w 2024 r. (dane z opracowania „Ochrona środowiska 2025” GUS)

1. Zestawienie odebranych odpadów komunalnych w podziale na poszczególne rodzaje odpadów:

Lp.	Kod i rodzaj odpadów	Rodzaj odpadu ex	Masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]
1	15 01 01 Opakowania z papieru i tektury		22,8600
2	15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe		179,2830
3	15 01 07 Opakowania ze szkła		104,7600
4	20 01 99 Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	popioły z gospodarstw domowych	76,7800
5	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji		20,0600
6	20 02 03 Inne odpady nieulegające biodegradacji		14,7200
7	20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne		562,6950
Łącznie:			981,1580

2. Zestawienie zebranych w PSZOK odpadów komunalnych w podziale na poszczególne rodzaje odpadów:

Lp.	Kod i rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]
1	15 01 07 Opakowania ze szkła	6,1350
2	16 01 03 Zużyte opony	13,9720
3	20 01 01 Papier i tektura	12,6800
4	20 01 10 Odzież	11,9100
5	20 01 11 Tekstylna	9,3800
6	20 01 32 Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0187

Lp.	Kod i rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]
7	20 01 34 Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,0080
8	20 01 39 Tworzywa sztuczne	9,3050
9	20 01 99 Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	0,0030
10	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	0,3750
11	20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	75,5200
Łącznie :		139,3067

Ponadto na terenie PSZOK zebrano 67,4900 Mg. odpadów remontowo-budowlanych o kodzie 17 09 04 (Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03). Odpady z grupy 17 nie należą do odpadów komunalnych, jednakże gminy mają obowiązek zapewnić przyjmowanie ich w PSZOK.

W 2025 r. na terenie Gminy Dziemiany zebrano podczas zbiórek akcyjnych (w ramach tzw. nieprofesjonalnego zbierania odpadów) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny o łącznej masie 0,8200 Mg.

1 października 2025 r. ruszył w Polsce system kaucyjny, w ramach którego zebrano na terenie Gminy Dziemiany odpady opakowaniowe, będące odpadami komunalnymi w ilości 0,0016 Mg.

3. Zestawienie ilości bioodpadów posortowanych i poddanych recyklingowi w przydomowych kompostownikach (Mg):

20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	982,8820
---	-----------------

7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu

mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

W 2025 r. z terenu gminy Dziemiany odebrano łącznie 562,6950 Mg. zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01.

Odebrano i zebrano 20,4350 Mg bioodpadów stanowiących odpady komunalne o kodzie 20 02 01.

Z rocznej informacji uzyskanej z instalacji komunalnej - Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Sierznie na temat procesów jakim zostały poddane odpady przyjęte z terenu Gminy Dziemiany wynika, że zmieszane odpady komunalne poddane były procesowi mechaniczno-biologicznemu przetwarzaniu odpadów.

Przeznaczone do składowania odpady sklasyfikowane pod kodem 19 05 99 powstałe po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych stanowiły 209,6602 Mg.

Bioodpady o kodzie 20 02 01 poddane były w większości procesowi odzysku R3 oznaczającego - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania), w wyniku przetwarzania bioodpadów powstał polepszacz glebowy o nazwie „Kompan”. Zaledwie 0,4584 Mg z ogólnej masy bioodpadów stanowiących odpady komunalne o kodzie 20 02 01 przekazano do składowania już jako odpad o kodzie 19 05 03 (Kompost nieodpowiadający wymaganiom (nienadający się do wykorzystania).

8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;

- Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych - 58,07%
- Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania - 0%
- Poziom składowania odpadów komunalnych – 18,19 %

9) masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Łączna masa odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania w tonach: 0,3100 Mg.

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych - 0,02%

Analizę sporządziła:

Adriana Mazurkiewicz – inspektor ds. gospodarowania odpadami komunalnymi